

Harm reduction in Europa

De wieg van *harm reduction* staat in Europa. Al vroeg in de jaren 80 werden er pragmatische en laagdrempelige gezondheidsservices voor druggebruikers ontwikkeld. In de jaren daarna werden dergelijke services gemeengoed in alle landen van Europa. Ook op Europees beleidsniveau wordt *harm reduction* als een essentieel onderdeel van een effectief en humaan drugsbeleid gezien.

Sinds kort is er ook een netwerk dat zich toe gaat leggen op het samenbrengen en versterken van kennis en expertise op het gebied van *harm reduction* in Europa. Het Europese Harm Reduction Network (EuroHRN) heeft financiële ondersteuning van de Europese Commissie en is afgelopen april tijdens de Internationale Harm Reduction Conferentie feestelijk gelanceerd.

Achtergrond

Meer dan 23 miljoen mensen in Europa gebruikten afgelopen jaar een of andere vorm van illegale drugs (EMCDDA, 2008). Er zijn meer dan een miljoen mensen die drugs injecteren (IHRA, 2010). De gezondheidsrisico's van met name injecteren zijn groot, met een HIV-prevalentie onder mensen die drugs injecteren van bijvoorbeeld 72,1% in Estland, en hepatitis C prevalentiecijfers onder injecterende druggebruikers van meer dan 80% in veel verschillende EU-landen (IHRA, 2010).

Ter voorkoming van dergelijke gezondheidsschade werden voor het eerst door de Europese landen in de jaren 1980 en 1990 *harm reduction* programma's gestart en werd *harm reduction* een peiler in het Europese drugs- en gezondheidsbeleid. De laatste jaren is er echter in een aantal landen ook een tendens waarneembaar waarin politieke steun voor *harm reduction* is vervaagd.

Ook in Nederland lijkt een dergelijke tendens gaande. Naast een breed scala laagdrempelige en hoogwaardige services voor druggebruikers, is ook meer en meer nadruk gekomen voor een restrictiever openbaar orde beleid, dwang&drang projecten en het terugdringen van (door het publiek ervaren) overlast. Het beheersen en controleren van de problematiek lijkt ook hier in toenemende mate op gespannen voet te komen staan met het bieden van optimale zorg/ondersteuning en kwaliteit van leven voor hen die drugs gebruiken.

Organisatie

Om de grote diversiteit op het gebied van lokale en nationale ervaringen te kunnen bestrijken is het Europese Harm Reduction Network samengesteld uit drie subregionale netwerken voor Noord-, Zuid- en Oost-Europa. Het netwerk wordt gecoördineerd vanuit de International Harm Reduction Association (IHRA) in het Verenigd Koninkrijk.

Het netwerk in Noord-Europa wordt gecoördineerd door Akzept (Duitsland) en de Stichting De Regenboog Groep (Nederland).

Activiteiten

Als eerste richt het netwerk zich op het opzetten van een netwerkstructuur, door het ondersteunen van nationale initiatieven op het gebied van *harm reduction*, en hen onderling met elkaar in contact te brengen.

In een latere fase van het project zullen een aantal specifieke activiteiten worden ondernomen:

- Inventarisatie van *Harm reduction services* in Europa

Vanaf half 2010 zal worden gewerkt aan een overzicht van *harm reduction services* in Europa. Aan de hand van bestaande informatie en met behulp van de diverse lokale contactpersonen zal deze inventarisatie een overzicht geven van de huidige stand van zaken.

- Inventarisatie van druggebruikersorganisaties

Een specifieke activiteit is een onderzoek naar initiatieven van drugsgebruikers in Europa. Al sinds de jaren 80 zijn er velerlei gebruikersinitiatieven, met een grote verscheidenheid aan opzet en doelstelling. Het onderzoek wordt uitgevoerd door ASUD (de Franse nationale drugsgebruiker organisatie) in samenwerking met INPUD (het internationale netwerk van mensen die drugs gebruiken).

- EuroHRN conferentie

Eind 2011 zal in Marseille een Europese conferentie over *harm reduction* worden georganiseerd. Op deze conferentie zal ook aandacht worden besteed aan inventarisaties van *harm reduction services* en gebruikersinitiatieven.

- Nieuwsbrieven en publicaties

Lidmaatschap

Deelname aan EuroHRN is gratis en staat open voor zowel individuen als organisaties die de missie en de doelstellingen van EuroHRN (zie website) ondersteunen.

Leden ontvangen een subregionale en algemene nieuwsbrief met nieuws over *harm reduction*, ontwikkelingen en evenementen in Europa. De leden zullen worden opgenomen over de verspreidinglijsten en zullen in contact worden gebracht met het subregionale netwerk.

Als je geïnteresseerd bent deel te nemen of om meer informatie te krijgen, neem dan contact op met de coördinator van het netwerk, Maria Phelan, op: Maria.Phelan@ihra.net

Als je geïnteresseerd bent in de Nederlandse activiteiten: neem dan contact op met Eberhard Schatz: eschatz@correlation-net.org